

L'economia en l'època postcovid, segons Xavier Ferrer

Dm, 23/02/2021 per Catalunya Religió

(*Cristianisme al segle XXI*) Per afrontar el món després del coronavirus, el passat dissabte dia 20 de febrer, "Cristianisme al segle XXI" organitzà una xerrada telemàtica a les 11 del matí amb el títol "L'economia enfront d'una nova època", a càrrec de **Xavier Ferrer**, doctor en Economia i President del Consell Català del Moviment Europeu. Presentat per **Lluís Busquets i Grabulosa**, com és costum, després de llegir i comentar l'Evangelí del diumenge, el ponent començà exposant el sumari de la seva intervenció.

Introduí la xerrada amb el propòsit de fer-nos conscients de la situació econòmica actual sorgida a partir dels acords de Bretton Woods de 1944 per reconstruir el món després de la devastació de la segona guerra mundial. Repassà com el pacte de sis estats del 1957 progressà el 1973, 1986, 1992 i 2020 fins a la Unió Europea (UE) actual de 27 estats que abraça uns 500 milions de ciutadans i un mercat únic que permet la mobilitat de persones, mercaderies i productes financers, ha creat una moneda única enfront d'altres de tradicionals (el dracma tenia 2000 anys d'història) i ha resolt els conflictes amb consens, cosa que ens ha dut a l'estat del benestar i a una setantena d'anys sense guerres.

Tot seguit, plantejà la qüestió central: com ha reaccionat Europa en l'escenari actual de pandèmia a causa del Covid-19? Partint de la complexitat de la crisi sanitària i econòmica sense precedents, anul·lades la majoria de les interaccions econòmiques per culpa dels confinaments, l'economista acceptà que la crisi havia agafat de diversa manera els estats de la UE: alguns, com Itàlia i Espanya, amb un deute extern de més del 100% del PIB i amb comptes públics complexos, molt diferents d'altres com Alemanya o Països Baixos, amb un deute inferior del 50% o 60%, cosa que els permeté ajudar més i millor els seus ciutadans. Era acord comú que calia ajudar la ciutadania amb diners (com va fer EUA), encara que calgués endeutar-se més enllà del 100% del PIB. (ja es pagaria quan es pogués), de manera

que Espanya ha arribat al 120% de deute extern. Per això la política d'ERTOs. De fet ningú no sabia gaire com afrontar la situació.

Europa, tanmateix, decidí ajudar els Estats i les persones a partir de tres actuacions gegantines: 1) El Banc Central Europeu posà a disposició dels Estats 1,3 bilions d'€ i, el març del 2020, 540.000 M d'€ més, 200.000 M a través dels Mecanismes Europeus d'Estabilitat (MEDE); 2) en els pressupostos del sexenni 2021-2027, amplià ajuts fins a 1,073 bilions d'€; i, finalment, 3), amb l'acord *Next generation UE*, posà a disposició de tot l'àmbit de la UE 750.000 M d'€, per finançar els quals per primera vegada emetria deute públic i s'ampliaria el termini de retorn des del 2027 al 2050. És a dir, en total, la UE posava damunt al taula 1,8 bilions d'€.

Dels 750 mil milions de l'acord darrer, a Espanya li'n tocaven 140.000 M d'€, la meitat dels quals en ajudes de fons perdut i els altres 70.000 M d'€, a retornar amb interessos tous. Són molts diners. El conferenciant volgué entretenir-se a explicar els mecanismes de repartiment. Europa vol que els diners serveixin als estats per fer canvis estructurals (sistema de pensions, sanitat, món laboral...). Cada Estat ha de presentar els seus projectes abans de l'abril, amb unes determinades condicions per millorar-lo (el 37% han de ser projectes encarats a la sostenibilitat del planeta, més del 20% per la digitalització de les comunicacions, etc.), els quals seran avaluats per la Comissió Europea en el moment d'entrada (podrien no ser acceptats) i controlats en la seva execució, cosa que fins ara no passava. Òbviament, cada Estat s'ho ha muntat com ha volgut, amb més o menys participació de la ciutadania. A la pell de brau s'ha debatut la participació de les Comunitats Autònomes i dels Ajuntaments i el govern s'ha posat a la boca el mot màgic de la cogovernança, tot i que sembla ser que les propostes, que han de ser estatals, seran sedassejades des dels ministeris. Val a dir, per allò que toca al nostre àmbit particular, que la Generalitat de Catalunya ha preparat 27 projectes estratègics amb el cost de 47.000 M d'€, (corresponent al 14% de la contribució. També es pretén una reforma estructural, amb un objectiu: facilitar l'entrada al món laboral dels joves, perquè, actualment, el talent format i finançat aquí, emigra i és aprofitat per d'altres països.

El doctor Ferrer, tanmateix, va voler donar unes pinzellades d'optimisme a la seva aportació. Per a ell, la gestió de les vacunes (comprades per la UE, sense el galimaties que hauria pogut suposar que cada Estat hagués anat pel seu compte), si el setembre s'ha aconseguit un 70% de vacunacions i una certa immunitat de grup, es podrà recuperar força l'economia (es parla d'un creixement del PIB en un 5,5% el 2021 i un 6% o més el 2022).

De cara a la situació post-covid, cal tenir en compte que partim d'una situació no sòlida de la nostra economia, molt basada en el sector serveis. El conferenciant es mostrà convençut que podem créixer amb altres línies com ara les empreses tecnològiques. Caldrà evitar les desigualtats econòmiques tant des del punt de vista dels estats com de les persones. Per a ell, cal una societat més justa, perquè la classe mitjana, que rondava entorn del 80% de gent que se sentia bé en el seu status, s'està erosionant a marxes forçades, cosa que pot portar a problemes de cohesió social. Caldrà regular el fet que actualment existeixin deu empreses (sobretot les tecnològiques i els gegants digitals) amb possessió de dades i més poder que alguns estats i encara cerquin les clivelles legals per evadir impostos.

Es preguntà, finalment, quin món ens queda després del coronavirus, i es mostrà

convençut que amb el canvi de líder als EUA i amb la política de Biden de tornar a la multilateralitat i a la cooperació mundial, tots hi sortiríem guanyant, sobretot amb canvis estructurals dels estats, en la política de treball juvenil, en el concepte de garantir millor la privacitat, en la sostenibilitat del planeta, en la salut i en la política de migracions, lligada a la gestió demogràfica. (L'any 1900 érem 1.500 M de persones; el 1950, 3000 M; el 2000, 6000M; ara 7500 i es calcula un límit de 9000 M. Això suposa que la despesa anual de recursos del planeta s'exhaureixi a la tardor i que fins al cap d'any gastem més del que tenim, d'acord amb els estudiosos de la petjada ecològica.) Entre el parell de centenars d'estats en el món (i haurem de posar atenció a la Xina, l'Índia i la capacitat energètica de Rússia), caldrà tenir en compte que n'hi ha de petits sense la capacitat econòmica d'algunes empreses i ciutats i d'altres massa grans incapaços de gestionar la ciutadania per manca de proximitat, cosa que també demana solucions.

El ponent va concloure que, si a Espanya els 140.000 M d'€ es reparteixen bé, amb eficàcia, eficiència i òptima distribució, sense repetir errors anteriors com el del clientelisme polític, comptant amb les vacunes i la modernització del país, es podrà sortir de la crisi de manera positiva.

Amb una xerrada com aquesta, no cal dir que la vuitantena llarga de connectats van construir un debat del tot feraç. Es parlà de desconfiances en la cogovernança i en la distribució dels ajuts europeus, de superar amb una economia ecològica l'antiga economia, de quines possibilitats tenia l'estat espanyol de canvi a tots nivells, fins i tot en els sistemes judicials, amb el llast històric que arrossega... El Dr. Ferrer explicà algunes de les prioritats proposades per a la Comissió Europea (sostenibilitat, obertura a la societat civil per millorar la qualitat democràtica, cosa que es pensa portar a terme a partir mes de maig i durant 2 anys, etc.. Encara se li demanà què oferir a la joventut desesperada aquest temps que, amb motiu de l'empresonament del raper Hasél provoca aldarulls i crema de contenidors a diverses ciutats espanyoles, com regular els gegants digitals i les seves trampes legals, de quina manera superar els projectes que les grans empreses de l'Íbex puguin oferir a la UE, què dir del Brexit (ho considerarà una mala notícia per a tots)... Una de les darreres qüestions, ja en el límit de temps, fou què calia fer a nivell personal. Resposta: "No quedar-se a casa. I ho dic no pas en el sentit de fer aldarulls sinó d'estar a l'aguait, amb tota la capacitat de crítica constructiva, de com es faran funcionar les coses en els dies que vindran".